

fastlægge en Guldindløsning efter en gradvis stigende Skala op til Pariteten gennem en længere Aarrække, og den 16. Oktober 1923, da Kronen stod omkring 70, foreslog jeg, at Nationalbanken ved Lov skulde tilpligtes fra 1. Januar 1924 at indløse sine Sedler med 70 pCt. af den paa lydende Guldværdi, fra 1. Januar 1925 med 72 pCt. og saaledes stigende, saa at Pariteten kunde naas i Løbet af 15 Aar. Det var nær ved Afslutningen af Konferencen, at jeg stillede mit Forslag, og den sluttede, uden at Forslaget blev egentlig drøftet. Der kom til at foreligge en meget uklar Udtalelse af Konferencens Formand om dette Spørgsmaal. Denne Betragtning har siden stadig været mit Standpunkt, og de Landbrugsraadet tilsluttede Landbrugsorganisationer har alle sammen enstemmigt tiltraadt denne Opfattelse. Det har faaet sit Udtryk i det udførlige Svar, som af Landbrugsraadet er afgivet paa Ministerens Henvendelse, og som findes i Bilagene Side 49, hvor der udtrykkelig er udtalt Ønske om en saadan gradvis Stigning fastlagt ved Lov eller paa anden Maade, og der er i dette Svar fra Landbrugsraadet gjort udførlig Rede for, hvorfor Landbruget stærkt maa holde paa en langsom Opgang mod Pari. Jeg maa for øvrigt bemærke, at Grosserer-Societetet Side 25 giver sin Tilslutning til det ønskelige i en fastlagt langsom Opgang. Det gælder for Resten ogsaa i nogen Grad Industriraadets Svar, Side 26, og Prof. Axel Nielsen finder ligeledes den langsomme Stignings Vej fremkommelig. Som Situationen ligger, finder jeg det ogsaa ønskeligt, at Kronen holdes ved 90 i nogen Tid og derefter stiger i Løbet af nogle Aar op til Pari. Priserne paa vore Landbrugsprodukter faldt jo straks — de falder øjeblikkelig med Kronens Stigning —, og det betød for Landbruget 7—8 Mill. Kr. mindre ugentlig Indtægt. For Landbruget er Forholdet det, at 60 pCt. af vore Produktionsudgifter falder enten slet ikke, som Renter, Skatter og lignende, eller først i Løbet af 2—3—4 Aar, antager jeg. Derfor mener jeg, der maa gives en Frist, saaledes at det hjemlige Prisniveau kan faa Tid til at tilpasse sig efter Kronens Stigning, d. v. s. efter det Kronebeløb, vi faar hjem for de Varer, vi sælger.

Jeg vil derfor ikke kunne stemme for det foreliggende Lovforslag. Efter mit Skøn er der, naar Nationalbanken garanterer, at Kronen ikke gaar under 89 Ø., størst Sandsynlighed for, at Spekulanterne vil tage deres Chance og hurtigt sætte den

op i Nærheden af Pari, og saa bliver Banken nødt til at føre den det øvrige Stykke op. Jeg synes meget taler for, at den Antagelse er rigtig. Vor Handelsbalance er god og vil sikkert holde sig god en Tid. Arbejdsløsheden indskrænker jo Importen, medens Landbrugets Eksport, der tilfører Landet en betydelig Del af dets Indtægter, vil blive fortsat, maaske med nogen Indskrænkning.

Der er her til Landet kommet eller kommer betydelige Dollarlaan — vi hørte nylig den højtærede Finansminister forelægge et Forslag i den Anledning —, og derfor er der efter mit Skøn gode Chancer for Spekulanterne. Naar de ser, at det i Loven er garanteret dem, at under 89 gaar Kursen ikke, saa behøver de vist ikke nogen Pegepind, de er sikkert paa det Omraade saa forfarne Folk, at hvad enten vi siger det ene eller det andet, betyder det lige meget, de holder sig til Kendsgerningerne.

Maa jeg med den højtærede Formands Tilladelse anføre nogle faa Linier af en Udtalelse i Bilagene Side 9 af Bankdirektør C. C. Clausen, der ogsaa støtter denne Betragtning. Han siger: „Den Omstændighed, at vi ved Lov har fastsat Mindstekursen for Kronen, har utvivlsomt bidraget til, at Spekulationen har kastet sig over Kronen, og hvis man ønsker en hurtig Opgang til Pari, vil det formentlig være formaalstjenligt at hæve den garanterede Mindstekurs til den Værdi, Kronen har nu. Resten vil da antagelig gaa forholdsvis hurtigt af sig selv“. Jeg tror Direktør Clausen har Ret i den Betragtning. Muligvis vil Kronen gaa i Pari i Løbet af 1926, og saa er der ingen Tvivl om, at Ulykkerne vil blive mangfoldigt flere for Erhvervene, end de vilde være blevet ved en langsom Opgang, hvor der var Tid til, at Prisforholdene kunde tilpasse sig efter hinanden, og mange have langt større Chance for at ride Stormen af. Det er ogsaa det, de fleste Erhverv kræver, baade Landbruget og Fiskeriet, og ogsaa i nogen Grad Industrien.

Det var altsaa Erhvervenes Udtalelser. Hvad Pengeinstitutter og andre Institutioner siger, burde være noget underordnet, for det er dog Erhvervene, der bærer Landets Økonomi og bringer de Midler hjem, de andre skal formidle eller — i visse Tilfælde — formøble. Af den Skrivelse, Valutaudvalget modtog fra Nationalbanken om disse Forhandlinger, fremgaar det fuldkommen tydeligt, at Banken selv frygter, at denne Spekulation skal sætte ind og